

Promet v hribovju. V hribovju, n. pr. po Slovinskih gorah in Halozah, je po stranskih krajih sedaj rožnja po globokih klancih skoro popolnoma nemogoča. Ker je padel sneg na nezmrzjena tla, se živini sedaj v klancih noge vdriajo tako globoko, da je popolnoma nemogoče spravljati težje tovore naprej. To bo imelo na kmetih zelo slabe posledice. Sedaj bi se lahko spravilo gnoj na oddaljene njive in travnike in drva iz globokih gozdov. Radi globokega blata v klancih pa je to večinoma nemogoče. Posestniki iz hribovitih krajev torej prosijo vlado, da se jim vprežnih volov ne rekvirira. — Snega leži ponekod nad meter visoko. Mnogi dvomijo nad srečno in ugodno prezimitevjo ozimlin.

Hud mrz. V naših krajih je nastopil zadnji čas izredno hud mrz. Se hujše kot pri nas pa je v Rusiji, v Rumuniji, v Nemčiji in drugih severnih deželah. Iz Kolina na Nemškem se poroča dne 3. t. m., da je bil dan 2. februarja, t. j. na Svečnico, v zadnjih sto letih najbolj mrzel dan. Ob Renu je znašal mrz 23 do 26 stopinj. V severni in vzhodni Rusiji ter Sibiriji baje znaša mrz celo 50—70 stopinj.

Oddaja tobačne trafike. Tobakna trafika v Gornji Radgoni št. 8, katere je v času od 1. januarja do 31. decembra 1916 nesla 2124 K 99 v čistega dobička, se bo oddala v zakup. Zakupna razprava se vrši dne 21. februarja 1917 pri okrajnem finančnem ravnateljstvu v Mariboru. Vadij znaša 200 K. Invalidi, vdove in sirote imajo prednost. Natančnejši podatki se izvejo pri okrajnem finančnem ravnateljstvu v Mariboru ali pa v občinski pisarni v Gornji Radgoni.

Nov zemljevid. Tvrška G. Freytag & Berndt za Dunaju, VII., Schottenfeldgasse 62, je izdala nov zelo pregleden zemljevid o soški fronti. Zemljevid se dobiva pri omenjeni tvrdki in v vseh knjigarnah in stane s poštnino vred 1 K. Priporočamo!

Gospodarske novice.

Vprašanja radi vinske naklade. Dobili smo še sledeča vprašanja: Leta 1915 sem pridelal 900 litrov jabolnika, med katerega je zmešanega tretjino vinskega mošta ali vina, to je 300 litrov. Ali bom moral od tega tudi davek plačati? Odgovor: Od mešanice ne, ampak samo od mošta, ki ste ga primešali jabolniku, torej od 300 litrov. — Pri svojem sinu imam kot pravzilek vsako leto 600 litrov vina, katerega pa ne pijem jaz sam, ampak ga pri hiši skupno vporabimo za družino, goste in delavce. Vprašam Vas, ali moram to vino tudi obdavčiti in kdo bo plačal davek, jaz ali hišni gospodar (moj sin)? Odgovor: Pravzilek je Vaša lastnina, s tem tudi vino in torej ste Vi dolžni plačevati naklado. Ako vam jo sin vrne, dobro. — Za domačo rabe nameravam prigrasiti 900 litrov in ga bom te dni tudi toliko prijavil za polovnično naklado. Ostalih 12 polovnjakov vina pa bom pozneje najbrž prodal. Ako pa bo mogoče dobiti delavcev, bom moral zgraditi nov hlev, zakar bom rabil govtovo za delavce najmanj 300 litrov vina. Kaj naj storim, ali ga naj že sedaj naznanim za domačo rabo, ali še le pozneje, ko bom začel z gradnjo hleva? Odgovor: Še le pozneje, ko začnete z gradnjo hleva in boste vino rabili.

Vinske cene. Graški nemško-liberalni časnik „Montagszeitung“ od številke do številke zabavlja brez krapne visoke vinske cene ter namigava, kakor da bi teh cen bili krivi naši vinogradniki. Zakaj pa graški listi ne povejo, da so vinotrži, ki delajo sedaj visoke cene, v jeseni vinski mošt nakupovali za dva do trikrat nižje cene kot se sedaj vine prodaja. V jeseni se je vinski mošt nakupoval za 1 K 40 v. danes pa se isto blago pri vinotržiščih prodaja po cenah nad 3 K liter.

Zveplo za posodo. Marsikje vinogradniki nima jo zvepla za vinsko posodo. Kdor ga rabi, naj takoj piše Zvezi gospodarskih zadrug v Eggenbergu pri Graču, katere ga še ima precej v zalogi.

Cenu se mlinske karte? Mariborsko okrajno glavarstvo nam piše: Mnenje, da so v onih okoliših, v katerih se je že rekviriralo, mlinske karte nepotrebnosti, je docela napačno. Ravno narobe, ondudaj so mlinske karte ravnotako potrebne, kakor poprej. Predstavljajo takorekoč krušno in karto za moko samoskrbnikov ter jim je namen, zabranjevali, da ne parajo večje kot jim postavno dovoljene množine. Ker pa se, kakor izkušnja kaže, po vojaških popisovalnih oddelkih v mnogih slučajih niso sprejele vse oddajne množine žita, tvorijo po vojaškem predpisu vse izpolnjevanje mlinskih kart edino sredstvo, za branjevali večjo porabo. Priporočamo, da je tudi za mletev na ročnih mlinih (žrnjahlj) potrebna mlinska karta. Mlinar mora vse mlinske karte skrbno zbirati in jih od 10 do 10 dni vpošiljati c. kr. okrajnemu glavarstvu. Če pa sprejme žito brez mlinske karte v mletev, bo kaznovan on in tudi mletni naročnik po § 35 cesarskega ukaza z dne 16. junija 1916.

Zopet manj sladkorja. Državni urad za prehrano je z naredbo z dne 4. februarja sklenil množično sladkorja za osebo povprečno za ¼ kg. Prebivalstvo po mestih in pretežno industrijskih krajih dobi za osebo na mesec 1 kg (dosedaj 1½ kg), po deželi pa ¾ kg. Težakom je množina zmanjšana samo za 1 osminko. Dosedaj so težaki dobivali 1½ kg, za naprej pa 1 in 8 osminke kg. Skrčenje stopi v veljavo po posameznih deželah s potekom dobe veljavnih sladkornih izkaznic. Namesto sladkorja pa se bo dobivalo po lekarnah sladkorno nadomestilo sakarin. Njegova tobača se ni določena.

Najnovejša poročila.

Najnovejše z bojišč.

Na rumunski fronti mestoma živahnejši topovski boji. Na ruski fronti smo severno od Kirlibabe v Bukovini odbili sunek dveh sovražnih stolnij. Na ostalih frontah nobenih posebnih dogodkov.

Amerika nastopa.

Zanimiv položaj.

Svicarski list „Journal“ piše: Wilsonov poziv na nevtralece, naj se mu priklonijo, je ustvaril zanimiv položaj. Mogoče je, da se temu pozivu ne bodo vsi nevtraleci odzvali, kajti za večino teh, n. pr. za Nizozemsko, Skandinavijo in Svico je nevarnost posebno velika.

Amerika zaplenila avstrijske in nemške ladje.

Iz Novega Jorka se dne 6. februarja poroča: Posadke avstrijskih in nemških trgovskih ladij, ki so se ob izbruhu vojske zatele v ameriška pristanišča, so začeli spravljati na naseljeniško postajo Ellis Island v pristanišču Cebu na Filipinih so Američani zaplenili tri velike nemške trgovske parnike; istotako v pristanišču Zamboanga na Filipinih. Vse te zaplenjene nemške trgovske parnike so prevzeli ameriški mornariški častniki. Ameriška vlada je zasegla brezlično brzojavno postajo v Turkertonu v deželi New-Jersey. Ameriški mornarji stražijo postajo. Stroji 29 parnikov, ki so bili zasidrani v pristanišču Novi Jork, so bili uničeni. Škoda znaša 300 tisoč dolarjev.

Splošna vojaška dolžnost.

Prejšnji severoameriški predsednik Taft zahteva, da se v Severni Ameriki takoj uvede splošna vojaška dolžnost.

Cenzura.

Francoski listi poročajo iz Novega Jorka, da se bo v kratkem v Severni Ameriki upeljala cenzura.

Svica.

Svicarski list „Bund“ piše, da je dejanski položaj Združenih držav Severne Amerike na eni in Svici na drugi strani tako različen, da predsednik Wilson resno sploh ni mogel misliti na to, da bi se Svica v ugodnem smislu odzvala njegovemu vabilu.

Španija.

Glasilo španskega ministrskega predsednika g. Romanonesa čestita španski vladi, da je umela se izogniti vsem nevarnostim s tem, da Wilsonove mirovne spomenice ni podpirala. S tem si je Španija prihranila, da ji ni treba slediti razburjenju ameriškega prebivalstva. Španska vlada bo skušala s previdnostjo ohraniti strogo nepristranost.

Nizozemska.

Vse nizozemsko časopisje priporoča, da naj ostane Nizozemska nepristranska. Pod španskim vodstvom bodo nevtraleci vsako Wilsonovo diplomatsko akcijo podpirali, njegovih vojni podvzetij pa ne.

V drugi nizozemski zbornici je vlada podala izjavo, v kateri se z ozirom na najnovejše resne dogodke zatrjuje, da ni nobenega povičja za posebno vznemirjenje.

Poštni promet omejen. Radi omejenega poštnega prometa mnogi naročniki našega lista ne bodo dobili redno. Upravišstva se začne nobena krivda. Treba je potrpeti.

Oddaja masti. Nekateri uradno določeni nabiralci masti v mariborskem glavarstvu nočejo upoštevati zadnji vladni odlok, da je treba odati spuščene masti 30% manj nego surovega špeha ali masti. Ali je glavarstvo o tem obvestilo samo občine?

Cene za les. Dunajska zveza velikih avstrijskih lesnih trgovin je dne 31. januarja t. l. sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklika: Hlodi (jelov, smrekov in borov les) 50—55 K, hlodi (bukov in hrastov les) 95—110 K, hrastove, bukovne, sploh debele deske iz trdega lesa (tako-zvane platnice, podnice) 240 K. Otesani ali oglati žagan les (smreka, jelka, bor) 60—90 K, bukov in hrastov les 230—245 K. Za Stajersko so določene sledeče cene: Mehki hlodi neotesani 45—55 K, oglati ali otesani mehki hlodi 75—100 K, trde deske 130—190 K. Popraševanje po mehkem lesu je vedno večje, a blaga pa veliko premalo.

Lesne cene na Ogrskem in Hrvaškem. Na zadnjem lesnem trgu v Budimpešti dne 19. januarja je bilo zelo živahno. Izvanredno živahno je bilo popraševanje po lesu, ki se ga rabi za izdelovanje železniških vozov. Od meseca oktobra lanskega leta so poskočile cene za les na Ogrskem povprečno za 25%, za nekatere vrste lesa so poskočile cene celo za 40%. Veliko je tudi popraševanje po lesu, ki se ga rabi v rudnikih. Za hrastov les, ki se ga rabi za železniške blazine in prage (svelarje), so ponujali neprimerne visoke cene. Vobče so lesne cene na Ogrskem za 10—25% višje, kakor pri nas. Govori se, da bodo letos spomladi lesne cene na Ogrskem dosegle tako visočino, da o tem sedaj nihče govoriti ne more, kajti že sedaj plačujejo za les vsako ceno, katere se zahteva. Velike ogrske banke so pokupile skorodane vse večje ogrske gozdove. V enem samem mesecu so pokupile za 11½ milijona K gozdov na Ogrskem. Lesne cene na Hrvaškem so za 10—15% nižje kakor na Ogrskem, toda vsi večji gozdovi, zlasti v Slavoniji, se nahajajo v rokah ogrskih židovskih bank, ki bodo delale lesne cene kar po svoje.

Cene za les v Nemčiji. Na vseh večjih nemških lesnih trgih je bilo popraševanje po deskah ne navadno živahno. V Mannheimu so plačevali 100 komadov „dobrih desk“ v debelosti 16' 12" 1" po 400 do 415 mark. Tudi v Mogunciji je bilo popraševanje po mehkem lesu zelo živahno in tudi cene so bile temu primerno zelo visoke. Na lesnem trgu v Asafenburgu na Bavarskem so zelo popraševali po stavbenem lesu, kot hrastovem, borovem in smrekovem lesu, ker so začeli graditi domove za invalide. Blaga je bilo bore malo. V Monakovem je bilo popraševanje po mehkih hloilih zelo živahno, blaga pa tako malo, da je lesni sejm trajal samo dobre pol ure. V Meminguenu so bile cene za mehke deske, katere rabi vojaška uprava za izdelovanje zavojev za shranjevanje municije, izvanredno visoke, pravzaprav ni bilo nobenih določenih cen, kolikor je lastnik za deske zahteval, toliko se mu je pa tudi plačalo. V Stuttgartu je bilo popraševanje po mehkem stavbnem lesu zelo živahno, blaga pa malo. Za kubični meter mehkega stavbnega blaga z običajnim robom so plačevali 90—95 mark, za boljše blago do 120 mark. V Nemčiji cene za les silno naraščajo, blaga je pa na vseh lesnih trgih veliko premalo. Priznati je že tudi začelo lesa za izdelovanje papirja.

Pokončevanje vran. Letos je videti v naših krajih izredno veliko število vran, ki v spomladi delajo na njivah, posebno pri vsajeni koruzi obilo škod. Oblast bi naj skrbeli, da bi lovski zakupniki te škodljivke, ki v velikih jatah krožijo po naših krajih, kolikor mogoče zatrli. Kdor nima lovškega streliva, se naj obrne na okrajna glavarstva, da mu ga ista prekrbijo.

Prodaja bombaževine in perila. Tagovinsko ministrstvo je trgovcem dovolilo, da smejo v času od 2. februarja do 2. marca na drobno prodati 5% svojih zalog. Enemu posameznemu kupeu se sme prodati največjemu 20 metrov blaga ali pol tucata izdelanega perila.

Tečaj za sadjarstvo, vrtnarstvo in travništvo. Se bo začel meseca marca na deželni kmetijski šoli v St. Juriju ob južni žel. Trajal bo tri tedne, dva tedna v marcu in en teden peleti. Sadjarstvo, vrtnarstvo in travništvo so tri velevažne, se preveč zane-marjene otroke. Prostih mest bo za ta tečaj samo le 10; sprejeti se pa more do 25 moških. Stvar je pa vredna, da posameznik nekaj žrtvuje za njo, ali če se gre za javne koristi, da žrtvujejo kaj razne oblasti zanj. Natančnejše pove ravnateljstvo šole.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Začu ni bilo pretekli dobi nobene kupčije s tujim hmeljem in ce 100—130 K za 50 kg so bile samo na papirju. Neka nemška tvrdka je pokupila v Začu 120 stotov tujega hmelja iz leta 1915, bržčas v špekulacijske namene. In sicer za ceno 85 K za 50 kg.

Pomanjkanje napravi ljudi iznajdljive. Dokler imamo le še kaj zaloge J. Dežmana morskega mahu, se nam ni treba bati pomanjkanja olja. Iz tega mahu napravljeno olje je ravno tako čisto kot namizno olje in ima prednost, da nam služi tudi kot zdravilno olje. Kdor ima slab želodec, mu isto olajšuje prebavljanje. Tudi za stare ljudi in one, ki se malo gibljejo, ima to olje zelo dober učinek. Oglejte si še današnji inšert in potem poizkusite. Ne boste se ke-sali!